

Kultur

Telefon 99353535 Fax 99353375 E-mail kultur@nordjyske.dk
Adresse Langagervej 1, 9220 Aalborg Ø

Små katastrofer i Nykøbing

TEATER: Fredag 26. februar ramler det hele i Morsø Teater i Nykøbing, når "Små katastrofer" ruller ind over teatret. Men bare rolig, kære læser, der er tale om en teaterforestilling skabt af Paolo Nani Teater. Paolo Nani er mimer, og i forestillingen fejrer han hverdagens små sejre over livets benspænd.

Filmkunstens kampzone

BØGER

Kim Toft Hansen (red.): "1864".

★★★★☆

Forleden afgav DR's tidligere dramachef Ingolf Gabold startskuddet til en hidsig debat om politisk vinkling bag de DR-produktioner, han selv har haft ansvaret for. Efter hans mening var det en public-service-forpligtelse at formidle historien på en måde, der modvirkede nynationalistiske tendenser.

Forudsigeligt nok faldt det ikke i god jord hos Dansk Folkeparti, der dog var tilfredse med, at "tilståelsen" nu endelig var faldet - altså tilståelsen af, at DR politiserer til fordel for kulturradikalistiske holdninger.

Selveste Bettina Heltberg gik i sin ugentlige Politiken-klumme ind i debatten og afgjorde: Du vrøvler, Ingolf!

Debatten ligger i virkeligheden i forlængelse af den veritable skyttegravs-krig, der brød ud i kølvandet på Ole Bornedals "1864", en tv-serie, der måske snarere må betragtes som et egentlig filmkunstnerisk værk.

Bornedal selv tilslutter sig ikke Gabolds synspunkter. Han har ikke villet politisere, men netop skabe kunst på sine egne lyslevende præmisser.

Om Ingolf vrøvler eller ej, og hvad der i det hele taget er op og ned i meningsudvekslingerne, bliver man nu i imponerende omfang rustet til at tage stilling til i Aalborg Universitetsforlags udgivelse "1864".

Timingens må siges at være perfekt og i sig selv et udtryk for et sprællevende forskningsmiljø, dybt engageret i at forsyne helt aktuelle fænomener med lange perspektiver og tankevækkende analyser.

Det kalder på stor respekt.

Bogens redaktør Kim Toft Hansen har med sikker hånd sammensat et bredspektret udvalg af artikler om Bornedals værk, og i sine egne bidrag samler han trådene og tegner rammen op. Et større hold af unge og yngre medieforskere (gætter jeg på, fødselsår angives ikke) står bag de mange bidrag.

En veteran som Gunhild Agger medvirker dog også! Det manglede bare!

Bogen er komponeret i fire hovedaf-

snit, hvoraf det første tager omhyggeligt fat i tv-seriens omstridte forhold til det historiske stof. Herefter følger et afsnit om selve produktionen og tv-serien.

Her finder man bl.a. Gunhild Aggers udforskning af genrerne i "1864". Med overblik og sikker fremstillingsevne udfolder hun en hel vifte af genre-relationer, som er på spil i værket - rækkende fra billedkunst og teater og til litteratur og filmkunst. Hun beriger oplevelsen af værket og giver stor appetit på et gensyn.

I samme hovedafsnit præsenterer Jakob Isak Nielsen et helt væld af indfaldsvinkler og næranalyser om "Stil og fortælling" i værket. Med afsnittet om "At tro på æstetikken" går han til kernen i Bornedals intention.

Bogens sidste to afsnit drejer sig om modtagelsen af serien og siden det heftige efterspil.

Som det nok allerede er fremgået mellem linjerne, hælder de forskellige artikler mod den samme konklusion: at "1864" faktisk er en succes og måske bekræfter Ole Bornedals egen vurdering, nemlig at han har skabt et mesterværk.

Ganske afvæbnende er hans betragtninger i et interview sidst i bogen. Tung dansk naturalisme siger ham ikke så meget.

"For mig er film langt mere tordnende. Langt mere bevægende. Både visuelt og æstetisk og indholdsmæssigt er der ligesom nogle ting, der skal springe ind i hinanden og sætte sig som en slags varig sygdom, man er blevet inficeret af".

At en tordengud er faret over danske himle og landskaber kan man beundre i udgivelsens smukke billedstof med talrige stills fra "1864". Udgifterne må have tænkt: Her skal der ikke spares, her skal der satses!

Til ære for Bornedals bedrift.

Otto Pretzmann
kultur@nordjyske.dk

■ Kim Toft Hansen (red.): "1864".

419 sider. 350 kr., Aalborg Universitetsforlag

Nazi og talefilm

TV-DRAMA

"Badehotellet: Fodspor fra havet"

★★★★☆

Det var så den sæson. Og hvad skete der lige der?

Tjah - ikke ret meget. Skal man lave et referat over de allervigtigste begivenheder, ja så husker vi, at Amanda og grev Ditmar skal skilles. Og så har jeg vist fået det hele med. Der var godt nok fru Madsens smykker, fabrikant Frighs flirt, en vagabond, en jazzende tandlæge og meget andet. Men det var jo kun krusninger.

Men hvorfor er det så, at halvanden million følger med hver mandag?

Hygge.

Ren og skær hygge. Nichts weiter.

Men også en stribe personer, som i grunden er ganske fornøjelige. Især er jeg helt vild med grosserer Madsen. Det stråler ud af Lars Ranthe, at han elsker

den rolle. Altså den på én gang joviale og brovtende, men også skænseløse kapitalist, der kun er interesseret i penge. Og måske også lidt klasse. Det er derfor, han har travlt med at få giftet datteren fint væk.

Så er der damerne. Uh, hvor jeg elsker damerne. Især de umage søstre Vetterstrøm og Fjeldsø. Jeg elsker den måde, de konstant går og prikker til hinanden på. Jeg elsker den bramfri fri Therese, øh jeg mener den bramfri fru Therese. Og jeg elsker fruene Aurland og Frigh.

Vi kommer dog ikke uden om, at seriens karakterer ofte er for karikerede. De tages lige lidt for langt ud af satirens spor, og det går ud over troværdigheden. Det er én af grundene til, at dette historiske drama aldrig bliver en ny Matador endside Matador Light. Det bliver knap nok til Matador Ultralight.

Tag nu bare dette afsnit - sæsonafslutningen. Hovedpersonen her er filminstruktør Gerhard Flügelhorn - Thure Lindhardt. Her er karikaturen så vildt overdrevet, at det næsten gør ondt. Lindhardt er en af sin generations største karaktereskuspillere, så det kan også undre, at han ikke holder bare lidt igen med virkemidlerne - altså medmindre at instruktøren har presset ham til at give dem fuld skrue.

Igen er det et afsnit, hvor der ikke sker alverden. Det er blot og bart en folkekomedie. Der falder ganske vist ikke på halen, men i stedet forvirder seriens hovedpersoner sig konstant ind i filmsettet og dukker op, når der filmes.

Flügelhorn er et kæmpe-ego. Og nu har han valgt kongelig hofskuespiller Weyse til sin hovedrolle. Et mindst lige så stort ego. Men mon ikke vi i næste sæson vil